

Alice Feeney

DAISY DARKER

Inglise keelest tõlkinud Kaja Riikoja

EESTI RAAMAT

Üks

Ma sündisin katkise südamega.

Samal päeval, kui ma siia üksildasse väiksesse maailma saabusin, surin ma esimest korda. Tookord ei märganud keegi, et mu südamega pole kõik korras. 1975. aastal polnud arstiteadus veel nii kaugele arenenud kui nüüd ja minu sinaka nahavärvi süüdlaseks peeti sünnitraumat. Ma olin tuharseisus, see tegi asja veel hullemaks. Kurnatud arst käskis isal valida minu ja mu ema vahel, selgitades vabandavalt ja vaid kerge kannatamatuse varjundiga, et ta suudab päästa meist vaid ühe. Isa kõhkles hetke ja valis siis oma naise, sest muidu pidanuks ta kogu ülejäänud elu vale otsuse pärast kannatama. Kuid ämmaemand suutis – vastupidiselt kõigile võimalustele ja minu soovile – mind hingama panna ning palatitüüsi võõraid naeratas, kui ma nutma hakkasin. Kõik, välja arvatud mu ema. Ta ei vaadanud mu poolegi.

Mu ema oli tahtnud poega. Tal oli juba kaks tüdart ja ta valis meile kõigile lille nime. Mu vanima õe nimeks sai Rose ja, veider küll, see osutus talle täpselt õigeks, sest ta on ilus, kuid mitte ilma okasteta. Järgmiseks, neli aastat minust varem, saabus Lily. Meie lilleperekonna keskmine laps on kahvatu ja ilus ja mõnele mürgine. Alguses ei tahtnud ema mulle üldse nime panna, aga kui aeg kätte jõudis, ristiti mind Daisyks*. Ema on seda sorti naine, kellel on alati ainult plaan A, sellepärast ei saanud ükski meist valikuvõimaluseks teist eesnime. Muidugi oleks olnud ka teisi (ja paremaid) võimalusi, kuid ta valis minu nimelilleks karikakra – õie, mida sageli nopitakse, mille peal

---

* Daisy – inglise keeles karikakar. (*Tõlkija märkus.*)

trambitakse ja millest pärgi punutakse. Laps, kes emale kõige vähem meeldib, teab seda alati.

Nii naljakas, kuidas inimesed neile antud nimega kokku kasvavad. Otsekui saaksid teatud kindlas järjestuses tähed ennustada ühe inimese röömsat või teise kurba tulevikku. Inimese nime teadmine ei tähenda inimese tundmist, kuid nimi on esmamulje, mille põhjal me teda hindame ja mille põhjal meid hinnatakse. Mina sain elult nime Daisy Darker ja minu meelest ei kasvanud ma sellega kokku.

Teist korda surin ma täpselt viis aastat pärast sündimist. Mu süda jäi seisma minu viiendal sünnipäeval, võib-olla protesti märgiks, sest ma nõudsin sellelt liiga palju ja proovisin ujuda Ameerikasse. Ma tahtsin ära joosta, kuid ujumine tuli mul paremini välja ja nii ma lootsingi selili mõne käelöögiga lõunaks New Yorki jõuda. Ma ei jõudnud isegi Blacksandi lahest välja ja õigupoolest surin seda üritades. See oleks tähendanud mu lõppu, kui poleks olnud mu pooleldi õhust tühjaks jooksnud oranže ujumiskätiseid ja kümneaastast õde Rose'i. Ta ujus lahele mind päästma, lohistas mu tagasi kaldale ja pumpas mulle innuka kunstliku hingamisega elu uuesti sisse; selle tagajärjeks oli ka kaks katkist roiet. Ta oli hiljuti skaudirühmas esmaabiandja märgi välja teeninud. Vahel ma arvan, et ta kahetses seda. Ma pean silmas minu päästmist. Aga märk meeldis talle.

Pärast seda, kui ma teist korda surin, polnud mu elu enam kunagi endine, sest siis said kõik kindlalt teada (kuigi minu arvates kahtlustasid nad seda juba varem): ma olin katki.

Kõik arstid, kellele ema viieaastast mind näitas, rääkisid ühesuguse näoilmega ühesugust juttu, otsekui oleksid nad kõik seda ühe ja sama kurva stsenaariumi järgi harjutanud. Nad olid ühel meelel, et ma võin elada kõige rohkem viieteistkümnenda eluaastani. Pikaajaliste katsete tulemused tõestasid, kui vähe aastaid mulle veel jäänud oli. Minu haigus oli haruldane ja arstid pidasid mind äärmiselt huvitavaks juhtumiks. Mõned sõitsid koguni teistest riikidest kohale ainult selleks, et vaadata kõrvalt mu lahtist südameoperatsiooni, ma tundsin end ühtaegu

superstaari ja veidrikuna. Elu ei murdnud mu südant, kuigi proovis. Korrapäratult tiksuv viitsütikuga pomm oli mu rinda paigutatud juba enne sündimist – see oli haruldane kaasasündinud südamerike.

Kuigi saatus tahtis teisiti, hoidis igapäevane kokteil beetablokaatoritest, serotoniini inhibiitoritest, sünteetilisest steroididest ja hormoonidest mind elus, need hoidsid mind ja mu südant käigus. See kõlab nagu raske töö ja pidev hoolitsemine, ja täpselt seda see tähendaski, eriti siis, kui ma olin ainult viis aastat vana. Kuid lapsed kohanevad palju paremini kui täiskasvanud. Nad kasutavad palju osavamalt ära seda, mis neil on, ja raiskavad palju vähem aega muretsemisele selle pärast, mida neil ei ole. Enne kolmeteistkümneseks saamist surin ma sõna otseses mõttes kaheksa korda ja kui ma oleksin olnud kass, oleksin pisut murelikuks muutunud. Kuid ma olin väike tüdruk ja mul oli surmast palju tähtsamaid asju, mille pärast muretseda.

Kakskümmend üheksa aastat pärast mu dramaatilist saabumist olen ma väga tänulik, et mul oli aega rohkem, kui keegi oskas ennustada. Minu meelest paneb teadmine, et surm võib tulla üsna pea, mitte kunagi kauges tulevikus, inimese teistmoodi elama. Surm on elumuutev piir ja ma olen igavesti tänu võlgu kõigile, kes aitasid mul kauem siin ilmas püsida. Ma annan endast kõik, et teisi samamoodi aidata. Ma püüan olla lahke nii teiste kui ka enda vastu ega muretse enam pisiasjade pärast. Materiaalses mõttes pole mul palju, kuid asjad pole mulle tegelikult kunagi korda läinud. Kokkuvõttes olen päris õnnelik, vähemalt ma ise arvan nii. Ma olen ikka veel siin, mul on õetütar, kellega koos ma meelsasti aega veedan, ja ma olen uhke oma töö üle – olen eakate hooldekodus vabatahtlik. Üks mu sealne lemmikelanik ütleb mind nähes iga kord: Kõige saamise saladus peitub teadmises, mis sul juba olemas on.

Vahel peavad inimesed mind nooremaks, kui ma olen. Rohkem kui ühel korral on mulle öeldud, et ma riietun nagu laps – ema pole mu rõivaelistusi kunagi heaks kiitnud –, kuid mulle lihtsalt meeldib kanda pihikseelikuid ja retro-T-särke. Samuti eelistan oma pikad mustad juuksed patsi punuda, mitte neid maha lõigata, ja mis puutub

meikimisse, siis selles asjas olen ma üsna abitu. Minu meelest näen ma päris hea välja, kui arvestada kõiki halbu asju, mis minuga on juhtunud. Ainus silmaga nähtav tõend mu südamehaigusest on kahvatu roosa arm keset rinda. Kui ma panen selga midagi sellist, mis armi nähtavale jätab – ujumistrikoo, V-kaelusega džempri või suvekleidi –, jäävad inimesed mind vahtima. Ma ei süüdista neid selle pärast kunagi. Ka ma ise jään seda vahel vaatama, mu pikendatud eksistentsi mehhanism lummab mind. See roosa joon on ainus väline tõend, et ma sündisin natuke katkisenä. Minu pisut düsfunktsionaalse lapsepõlve jooksul tahtsid arstid üksteise järel mind iga paari aasta tagant uuesti avada, minu sisse vaadata ja mõned parandused teha. Ma olen nagu vana auto, mis ei peaks ilmselt enam maanteel sõitma, kuid mille eest on hästi hoolitsetud. Kuigi seda pole tehtud alati ja seda pole teinud kõik.

Perekonnad on nagu sõrmed, kahte ühesuguse mustri ei leidu ja nad kõik kipuvad oma jälge jätma. Minu pere gobeläänil on alati liiga palju lahtisi otsi olnud. See narmendas servadest juba ammu enne minu saabumist ja kui piisavalt lähedalt uurida, leidub seal ka auke. Mõned inimesed ei suuda täiuslikkuse puudumises ilu näha, kuid mina olen oma vanaema, oma vanemaid ja oma õdesid alati armastanud. Sõltumata sellest, mida nemad minu vastu tundsid, ja hoolimata sellest, mis juhtus.

Vanaema – keda kõik Nanaks kutsuvad – on perekonnas ainus, kes mind tingimusteta armastas. Nii palju, et ta kirjutas raamatu minust, või siis täpsemalt väikesest tüdrukust, kes kandis minu nime. See ongi põhjus, miks mu nimi võib sulle tuttav tunduda. Menukas lasteraamat „Daisy Darkeri väike saladus“ on minu vanaema kirjutatud ja illustreeritud. Seda võib leida peaaegu igast raamatupoest ükskõik millises maailma nurgas, sageli on tema naabriteks „Grühvel“ ja „Röövikul on kõht tühi“. Vanaema sõnul laenas ta oma raamatule minu nime, sest siis saan ma – ühel või teisel viisil – igavesti elada. See oli temast väga lahke, kuigi mu vanemad ega õed tol ajal nii ei mõelnud. Ma kahtlustan, et ka nemad tahtsid igavesti elada, kuid pidid selle asemel leppima vaid raamatu autoritasude kulutamisega.

Pärast selle raamatu avaldamist oli vanaemal rohkem raha, kui ta oleks osanud ära kasutada, kuid teda vaadates see välja ei paistnud. Kui asi puudutas heategevust ja võõraid, oli ta alati helde, kuid enda ega oma pere vastu mitte. Ta usub, et liigne rikkus muudab inimesed laisaks ja nad ei püüa ise enam midagi saavutada, ning kõhkles alati, kui keegi temalt raha küsis. Kuid nüüd võib see muutuda. Palju aastaid tagasi, ammu enne minu sündi, ütles üks käevaataja Land's Endi laadal mu vanaemale, et üle kaheksakümne ta ei ela. Vanaema ei unustanud seda kunagi. Ka tema agent teab, et rohkem raamatuid pole temalt oodata. Seega pole homme lihtsalt *halloween* ja Nana kaheksakümnes sünnipäev. Tema usub, et see on ta viimane, ja *nemad* usuvad, et võivad lõpuks ometi oma käe ta raha järele sirutada. Mu perekond pole üle kümne aasta kõik korraga ja ühes kohas kokku saanud, isegi mu õe pulmas mitte, aga kui Nana nad viimast korda Seaglassi kutsus, nõustusid kõik tulema.

Vanaema kodu Cornwalli rannikul oli mu kõige rõõmsamate lapsepõlvemälestuste tegevuspaik. Ja ka kõige kurvemate. Siin veetsin ma koos õdedega kõik jõulud ja lihavõtted, samuti pikad suvevaheajad pärast seda, kui mu vanemad lahku läksid. Mina pole perekonnas ainus, kelle süda on katki. Ma ei tea, kas mu vanemad või õed või isegi vanaema ise hiromandi sõnu tema peatsest surmast tõsiselt võtavad, kuid mina usun neid. Sest vahel võivad kõige kummalisemad asjad ennustada inimese tulevikku. Võtame või minu nime. Lasteraamat pealkirjaga „Daisy Darkeri väike saladus“ muutis mu perekonda igaveseks ja oli mingis mõttes hoiatus. Sest mul on saladus ja nüüd on vist aeg sellest rääkida.

Kaks

30. oktoober 2004 kell 4 pärast lõunat

Kui ma taas Seaglassi näen, jääb mul hing kinni.

Tavaliselt kulub Londonist Cornwalli sõiduks vähemalt viis tundi, rongiga pisut vähem. Kuid mulle on alati meeldinud linnakära omavahel läbipõimunud mälestuste ja külatänavate vastu vahetada. Ma eelistan lihtsamat, aeglasemat ja vaiksemat eluviisi ning London on juba loomupäraselt lärmakas. Sõit Seaglassi on alati olnud ajarännaku moodi, tänane reis läks aga oodatust kiiremini ja suhteliselt valutult. See on hea, sest ma tahtsingi esimesena kohale jõuda. Enne teisi.

Ma olen rõõmus nähes, et pärast mu viimast külaskäiku pole peaaegu mitte miski muutunud. Gootilike tornide ja türkiissinise kivikatusega viktoriaanlik kivimaja paistab olevat ehitatud samast graniidist, millel Asenda sõnaqa ta seisab. Päikese käes sädelevad sinise ja rohelise klaasi tükid kaunistavad endiselt maja välisseinu – nende järgi ongi Seaglass oma nime saanud. Väike muljetavaldav maja kükitab omaenda tillukesel saarel otse Cornwalli ranniku ääres, keset kivilid murduvaid laineid. Elus on paljusid asju raske leida, kui sa ei tea, kust otsida. Nõnda ka Seaglassi. See seisab murenevate kaldakaljude varjus ning kohalike hulgas Blacksandi lahe nime all tuntud abaja äärde viivad teed ja rajad on tähistamata, paljukäidud matkarajad jäävad siit kaugele. See pole see Cornwall, mida postkaartidelt leida võib. Kuid lisaks keerulisele ligipääsule on veel palju põhjusi, miks inimesed eelistavad siit eemale hoida.

Minu vanaema päris Seaglassi oma emalt, kes väidetavalt võitis selle kaardimängus ühelt purjus hertsogilt. Räägitakse, et koha endine omanik oli kurikuulus elunautija, kes ehitas 19. sajandi alguses selle

üpris omamoodi maja, kus rikastele sõpradele meelelahutust pakkuda. Kuid ta armastas liialt alkoholi ja pärast oma „suvelossi“ ühele *naisele* kaotamist uputas ta mured ja ka iseenda ookeani. Traagilisest minevikust hoolimata on see koht samamoodi meie perekonna osa nagu minagi. Vanaema on siin elanud sünnist saati. Aga kuigi ta pole ilmaski tahtnud kusagil mujal elada ja on lasteraamatute kirjutamisega paraja varanduse teeninud, pole ta oma kodusse kunagi kuigi palju investeerinud. Selle tagajärjel on Seaglass sõna otseses mõttes merre varisemas ja tõenäoliselt pole seda enam kauaks, nagu mindki.

Meri on tillukest maalappi, millele maja peaaegu kakssada aastat tagasi ehitati, aja jooksul aeglaselt murendanud. Oma osa on nõudnud avatus kõigile Atlandi ookeani loodusjõududele ning sajandeid saart mõjutanud tuul ja vihm. See maja on täis saladusi ja niiskust. Kuid hoolimata kooruvast värvist, kriiksuvatest ustest ja igivanast sisustusest on Seaglass mulle tundunud alati kodusem kui ükski teine paik. Mina olen ainus, kes siin endiselt sageli käib: lahutatud vanemad, igäühe isiklik elu ja õed, kellega mul on nii vähe ühist, et meid on raske sugulasteks pidada, on muutnud perekonna kokkusaamised väga haruldaseks. Sellepärast ongi see nädalalõpp mitmes mõttes väga eriline. Kahetsus haihtub vanusega, vihkamine tuleb ja läheb, kuid süütunne võib kesta kogu elu.

Teekond siia tundus nii üksildane ja lõplik. Kaljunuki juures keerab maanteelt kõrvale varjatud rada, mis ei vii kuskile. Alla Blacksandi lahe äärde pääsemiseks on kaks võimalust: kolmsada jalga kukkumist, mis tähendab kindlat surma, või järsk kaljurada, mis viib alla liivaluidetele. Rada on kohati kõvasti murenenud, sellepärast peab hoolega vaatama, kuhu sa astud. Ma olen siin käinud aastaid ja Blacksand on minu meelest endiselt kõige kaunim paik maailmas.

Päike on hilisel pärastlõunal pilvevinega kaetud sinises taevas juba madalale vajunud ja mere kohin kõlab kui vana tuttav muusika. See, mille kuulmisest ma olen puudust tundnud. Miilide kaupa pole siin mitte midagi muud ega kedagi teist, ma näen ainult liiva ja merd

ja taevast. Ja Seaglassi, mis kükitab eemal oma iidsel kivivundamendil, lained murdumas kividel, millele see kunagi ehitati.

Turvaliselt kalju jalamile jõudnud, võtan kingad jalast ja naudin liiva paljaste varvaste all. Mul on tunne, et olen jälle kodus. Ma ei võta rannal ootavat vana roostes käsikäru, millega saabujad saavad asjad maja juurde viia, mina reisin nüüd väga vähese pagasiga. Inimesed vajavad vaid harva kõiki neid asju, mida neil enda arvates õnneks tarvis läheb. Hakkan nüüd minema üle loodusliku liivase tammi, mis ühendab Seaglassi suure maaga. Maja juurde pääseb ainult mõõnaga, muul ajal on see ülejäänud maailmast ära lõigatud. Vanaema on alati eelistanud raamatuid inimestele ja elades nii raskesti ligipääsetavas kohas on tema soov üksi olla enamasti rahuldatud ja peaaegu täielikult garanteeritud.

Sellesse eraldatud lahte, mis on kuulus oma mustja liiva poolest, on kõikjale laiali puistatud minu elu nähtamatud laevariismed. Need on kurb meenutus kõigist reisidest, mida ma ei julgenud ette võtta. Iga inimese elus on kaardistamata paiku – kohti ja inimesi, keda tal pole õnnestunud üles leida –, aga kui sa tunned, et sa ei leia neid kunagi, on kurvastus eriti suur. Meie südame ja meele läbiuurimata ookeani põhjuseks on tavaliselt ajanappus ja usu kaotamine lapsepõlveunistustesse. Sest täiskasvanud ei oska enam uskuda, et unistused võivad kord tõeks saada.

Ma tahaksin peatuda ja nautida mere lõhna, sooja pärastlõunapäikest näol ja läänetuult juustes, kuid aeg on luksus, mida ma ei saa endale enam lubada. Mul polnud seda juba algusest peale nii palju, et oleksin võinud midagi raisata. Sellepärast kiirustan edasi ega hooli jalgade külge kleepuvast niiskest liivast, mis otsekui püüab mind peatada, ja kajakatest, kes mu pea kohal lauglevad ja kiljuvad, otsekui püüdes mind saarest eemal hoida. Nende kiljatused muunduvad mu peas sõnadeks, mida ma ei taha kuulda:

Mine tagasi. Mine tagasi. Mine tagasi.

Ma ei pööra tähelepanu ühelegi märgile, mis kõik paistavad kuuluvat: see külaskäik on halb mõte, ja kiirendan pisut sammu. Ma tahan

teistest varem kohale jõuda ja näha seda paika sellisena, nagu see on mu mälestustes, enne kui nad kõik ära rikuvad. Ma tahaksin teada, kas ka teised inimesed ootavad kohtumist oma perekonnaga, kuid samal ajal pelgavad seda, täpselt nii nagu mina alati teen. Kõik on hästi, kui ma kord kohal olen. Just nii ma endale ütlen. Kuigi see mõte tundub olevat endale valetamine.

Päevinäinud verandal ripuvad tuulekellad püüavad mind koju-saabumisel tervitada, mängides kerge tuule juhutatud melanhoolset meloodiat. Valmistasin selle lapsepõlves Nanale jõulukingiks, korjates selleks kokku kõik siledad ümmargused sinise ja roheline klaasi tükid, mis ma rannalt leidsin. Vanaema teeskles, et kingitus meeldis talle, ja sellest ajast peale on mereklaasist tuulekell siin rippunud. Valed, mis tulevad armastusest, on kõige helevalgemad. Ukse juures trepil seisab *halloween*’i puhul hirmuäratava näo saanud tohutu kõrviits – vanaemale on alati meeldinud maja selleks pühaks kaunistada. Ma pole veel suure päevinäinud välisukseni jõudnud, kui see tavapäraseks tervituseks pärani paiskub.

Poppins, eakas vanainglise lambakoer, on vanaema kõige ustavam kaaslane ja parim sõber. Tohutu halli-valgekirju kekslev karvapall hüppab lõõtsutades minu poole – see näeb välja nagu naeratus – ja vehib hoogsalt sabaga, otsekui sõltuks sellest ta elu. Ma tervitan, silitan ja patsutan teda ning imetlen kaht väikest patsi ja roosasid lehve, mis ei lase pikkadel karvadel tema pruunide silmade ette langeda. Mu pilk järgneb koera pilgule, kui ta pea maja poole pöörab. Uksel seisab Nana, väike ja rõõmust särav. Tema veinist ja vanusest parkunud ilusat väikest nägu ümbritseb ohjeldamatute valgete kiharate aupaiste. Vanaema kannab pealaest varbaotsteni roosat ja purpurpunast – need on ta lemmikvärvid –, ka tema kingad on roosad ja punaste paeltega. Teiste inimeste meelest võib ta olla veider vanaproua või kuulus lastekirjanik Beatrice Darker. Kuid minule on ta alati ainult Nana.

Ta naeratab minu poole. „Tule sisse, kohe hakkab sadama.“

Tahan hakata tema ilmaennustust parandama – ma *mäletan*, kuidas vaid mõne hetke eest oma näol päikest tundsin –, kuid vaatan

siis üles ja näen, et postkaardilikult sinine taevas Seaglassi kohal on porihalliks tõmbunud. Mind läbib värin ja ma taipan, et ka õhk on juba palju jahedam kui varem. Tundub, et torm on tulemas. Vanaema oskab saabuvaid sündmusi paremini ette näha kui keegi teine. Sellepärast teen nagu kästud – nagu alati – ning astun tema ja Poppinsi järel majja.

„Kas sa tahad hetke puhata, kuni kõik teised ka kohale jõuavad?“ küsib vanaema kööki kadudes, jättes mind koeraga koos esikusse. Köögist levib isuäratavaid lõhnu. „On sul kõht tühi?“ hõikab ta. „Tahad sa neid oodates midagi näksida?“ Ma kuulen vanade pottide-pannide kolinat, kuid tean, et vanaemale ei meeldi, kui teda toiduvalmistamise juures segatakse.

„Ei, aitäh,“ vastan talle. Poppins heidab mulle hukkamõistva pilgu – tema ei keeldu söögist kunagi – ja sörgib kööki, lootes kahtlemata sealt mõne ampsu leida.

Minu meelest oleks kallistus tore olnud, kuid nii minul kui vanaemal on kiindumuse näitamises vähe praktikat. Arvatavasti on ta perekonna taaskohtumise tõttu sama ärevil kui mina ja igauks tuleb sellega omamoodi toime. Mõne inimese hirm paistab talle otsa vaadates kohe välja, teised on õppinud muresid enda sisse peitma – silma alt küll ära, kuid meelest mitte.

Esimese asjana – nagu alati – märkan ma kelli. Neid on võimatu mitte märgata. Esikus on kaheksakümmend kella, igauks ise värvi, eri suuruse ja kujuga, ja kõik tiksumad. Seinatäis aega. Üks kell vanaema iga eluaasta kohta, ja ta on need kõik hoolikalt välja valinud, otsekui meenutades endale ja maailmale, et tema aeg on tema oma. Lapsepõlves ma kartsin neid kelli. Nende tiksumine kostis mu magamistuppa – *tikk-takk, tikk-takk, tikk-takk* –, see oli kui lõputu sosin, mis tuletas mulle meelde mu enda aja peatset lõppemist.

Selle nädalalõpuga seotud halb eelaimus tuleb tagasi, kuid ma ei tea, miks.

Ma järgnen oma vastuseta küsimustele, lootes neile majast vastused leida, ja mind täidab kohe veider mälestuste ja kahetsuse kogum.

Asjade tuttav paigutus ja majale omane lõhn viivad mind ajas tagasi, see on hõrk segu nostalgiast ja soolasest õhust. Vana maja igas nurgas varitseb sinna imbunud mere hõng, otsekui oleks iga kivi ja tala merest küllastunud.

Ma tunnen seda paika aastaid ja selle ajaga pole siin miski muutunud. Lubjatud seinad ja puitpõrandad näevad välja täpselt samasugused nagu siis, kui mina ja mu õed veel lapsed olime – võib-olla pisut rohkem kulunud, täis nende sees peidus olevaid armastuse ja kaotuste jääke. Kui ma seda kõike endasse hingan, võin meid ikka veel kujutleda nende inimestena, kes me kunagi olime, enne seda, kui elu muutis meid nendeks, kes me oleme praegu, just nagu meri vähese vaevaga liivale uue kuju annab. Ma saan aru, miks Nana kunagi kusagil mujal elada ei ole tahtnud. Kui see koht kuuluks mulle, ei jätaks ka mina seda ilmaski maha.

Ma jään jälle mõtlema, miks ta oma sünnipäevaks kogu perekonna siia kutsus, kuigi ta minu teada neid ei armasta, nad isegi ei meeldi talle. Võib-olla soovist lahtised otsad kokku sõlmida? Vahel lähevad armastus ja vihkamine lootusetult sassi ning neid tunnete umbsõlmi pole mingit võimalust lahti harutada. Teistele küsimuste esitamine paneb mind sageli neid ka enda käest küsima. Kui mul oleks võimalus siluda mõned kortsud oma elus, enne kui see lõpeb, millised neist ma valiksin? Millised kohad ja käänud ma tahaksin esmajoones sirgeks ajada, et need ei rikuks pilti inimesest, kellena ma tahaksin meelde jääda? Ma usun siiski, et mõned kortsud ja plekid on elukangal põhjusega. Täiesti puhas kangas võib näida küll ahvatlev, kuid seda on üsna igav vaadata.

Ma lähen tiksuvaid kelli selja taha jättes kriiksuivate astmetega trepist üles. Igas toas, millest ma möödun, on kummitavaid mälestusi nendest päevadest ja nädalatest ja aastatest, mil ma olen mööda seda koridori kõndinud. Hääled minevikust tungivad mu olevikku, need kõlavad sosinal akna- ja põrandapragudest, piüdes ennast mere häälteks maskeerida. Ma võin vaimusilmas näha, kuidas me lastena siin jooksimise, mereõhust muretud ja kergemeelsed, mängisime, peitu pugesisime,

üksteisele haiget tegime. See viimane tuli meil kõigil hästi välja. Me õppisime seda varakult. Lapsepõlv on võidujooks selgitamaks välja, kes sa tõeliselt oled, enne kui sinust saab see inimene, kelleks olemise sa valid. Kõik seda võistlust ei võida.

Ma astun tuppa, mis oli alati minu – maja kõige väiksem. See on ikka samasugune kui ma lapsepõlvest mäletan, valge, pigem päevinäinud kui elegantse mööbli ja vana kooruva tapeediga, mida katab tuhmunud karikakramuster. Vanaema on seda sorti inimene, kes ütleb ja teeb asju vaid ühe korra ega asenda kunagi midagi, kui see pole just katki läinud. Kui me lapsepõlves talle külla tulime, oli tal kombeks meie tubadesse lilli panna, kuid ma märkan, et seekord on vaas mu toas tühi. Selle asemel on hõbedane anum täis männikäbisid, kuivatatud õisi ja tillukesi merikarpe. Ma märkan raamaturiulis „Daisy Darkeri väikest saladust“ ja selle nägemine meenutab mulle mu enda saladust. Seda, millest ma pole kunagi rääkida tahtnud. Ma peidan selle praegu uuesti luku taha, kõige kaugemasse salasahtlisse mu peas, kus ma seda ikka olen hoidnud.

Meri laulab mu rahututele mõtetele jätkuvalt serenaadi, otsekui püüdes neid lakkamatu kohinaga vaigistada. Minu meelest on see hääl nii rahustav. Ma kuulen lainete murdumist all kividel ja mu toa aknal on veeprintsmed, piisad voolavad mööda klaasi alla nagu pisarad, maja otsekui nutaks. Ma vaatan aknast välja ja meri vaatab mulle vastu: külm ja lõputu ja mitte kunagi andestav. Tumedam kui varem.

Osa minust arvab ikka veel, et siiatulek on viga, kuid ka kõrvalejäämine ei tundu õige.

Ülejäänud perekond jõuab peagi siia. Ma näen, kuidas nad saabuvad, sammudes üksteise järel üle liivase tammi. Meie viimasest kokkusaamisest on palju aega möödas. Tahaksin teada, kas kõigil perekondadel on nii palju saladusi kui meil. Kui algab tõus, oleme ülejäänud maailmast kaheksaks tunniks ära lõigatud. Ja kui selle järel tuleb uus mõõn, ei saa me ilmselt enam kunagi kokku.